

Částice (partikule)

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2013](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2013](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 4. 11. 2013
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 4. 11. 2013

Částice (partikule)

Termín „částice“ (původně latinsky *particula*, odvozeno od *pars*) je ve skutečnosti značně nevhodně významově rozšířen za každou možnost rozumného pojetí. Už samo základní slovo „část“ totiž sugeruje, že jde o nějaký zlomek či úlomek něčeho většího – ale právě o onom „větším“ tu vlastně není a dokonce ani nemůže být řeč, neboť právě naopak předpokládáme (zřejmě), že cokoli většího „se skládá“, tj. je „složeno“ z oněch „částí“ resp. „částic“. Zároveň se však běžně předpokládá, že mezi různými „částicemi“ může docházet k „vazbám“ nebo také „interakcím“. Přitom taková „vazba“ nebo „interakce“ bývá nezřídka interpretována na základě jiných, ještě menších „částic“ (např. gravitační interakce na základě „gravitonů“, apod.); gravitační „pole“ je chápáno jako množství takových pohybujících se „gravitonů“. Dojdeme-li až k těm nejzákladnějším „částicím“, z nichž se údajně „skládá“ všechno „reálné“ („skutečné“), mluví se náhle o tom, že jde o poslední částice tzv. „hmoty“ resp. jakési nejzákladnější „látky“ – ale o jejích vlastnostech toho moc nevíme, pokud vůbec něco. Rozhodně však taková základní „částice“ není žádnou „částí“ jakési „hmoty vůbec“ jako jakéhosi „celku“ (a tedy spíš „úhrnu“?), nýbrž je spíše čímsi samostatným a svébytným, a to i když vstupuje do vztahů či interakcí s jinými „částicemi“ (takže část své samostatnosti ztrácí).

(Písek, 131104-1.)